

מפני שהיה בעל כח.

ב. וכן היה מעשה ברבי יוחנן, דהוה קסליק בדרגא [היה עולה במדרגות], הוה סמכי ליה [והיו סומכים אותו, מזה אחד ומזה אחד] רב אמי ורב אסי.

איפחתא דרגא תותיה [נהרסו המדרגות מתחתיו של רבי יוחנן]. סליק [עלה רבי יוחנן מן המקום שנפל לשם], ואסקינהו [והעלה עמו את רב אמי ורב אסי], מפני שבעל כח היה.

אמרי ליה רבנן לרבי יוחנן: וכי מאחר דהכי [ומאחר שיש בך כח כל כך], למה ליה למיסמכיה [לשם מה נוקק אתה שישמכוך]?!?

אמר להו רבי יוחנן לרבנן: אם לא אסמוך עתה את עצמי אלא אשתמש בכחי כבר עתה, מה אניח כח לעת זקנה?!?

שנינו במשנה: העונה האמורה בתורה, והפועלים שתיים בשבת:

ומקשה הגמרא: והתניא בברייתא: עונת הפועלים אחת בשבת!?

אמר רבי יוסי ברבי חנינא: לא קשיא!

כאן — במשנתנו עונת הפועלים שתיים בשבת — בעושיין אותן פועלים מלאכה בעירן.

כאן — בברייתא — בעושיין מלאכה בעיר אחרת, ולכן אין עונתם אלא פעם אחת בשבת.

תניא נמי הכי כפי שתירץ רבי יוסי ברבי חנינא:

דתניא: עונת הפועלים שתיים בשבת. במה דברים אמורים בעושיין מלאכה בעירן. אבל בעושיין מלאכה בעיר אחרת, אין עונתן אלא אחת בשבת.

שנינו במשנה: המדיר את אשתו מתשמיש המטה, בית הלל אומרים שבת אחת. העונה האמורה בתורה, החמרים — אחת בשבת:

סבור היה רבה בר רב חנן, שהמדיר את אשתו לזמן שהוא פחות מזמן עונתו, אין סיבה שיוציא ויתן כתובה.

ובהכרח, שאין תחלתה של המשנה, המחייבת את הבעל שהדיר את אשתו שבוע אחד בלבד להוציא את אשתו, עוסקת בגמלים וספנים, שהרי אלו עונתן יותר משבת אחת.

וכן בהכרח, שאין היא עוסקת בחמרים, שהרי עונתן היא אחת בשבת, ואין סברא שמשום בטול עונה יום אחד יוציא ויתן כתובה, ולפיכך:

אמר תמה ליה רבה בר רב חנן לאביי:

וכי איכפל תנא לאשמעינן טייל ופועל? וכי מסתבר שאין תחלת המשנה עוסקת אלא בטייל ופועל, שעונתן יותר מאחת בשבת, ולכן כשהדיר את אשתו לשבת אחת יוציא ויתן כתובה?!?

אמר ליה אביי לרבה בר רב חנן: לא כאשר אתה סבור, שאין תחלת המשנה עוסקת אלא בטייל ופועל —

אלא אכולהו, על כל בעלי אומנויות אמרו, בב-ב שאם הדיר את אשתו ליותר משבת אחת, יוציא ויתן כתובה.

ולמעשה ל"גמל", מנהיג גמלים, שעונתו היא אחת לשלשים יום, אך השתכרותו גדולה יותר, מאי? האם מותר לו לעשות כן, לאחר שחלה עליו בשעת נשואין התחייבות עונה של חמר? האם נאמר שעדיף לאשה פרנסה טובה יותר, או שעדיף לה עונה לעתים תכופות יותר?

אמר ליה אביי לרבה בר רב חנן: אסור לו להיעשות ל"גמל" ללא רשות אשתו, כי:

רוצה מסתפקת **האשה בקב** בלבד של מזונות, ובלבד שתהא "תיפלות" עמה, שיהיה בעלה עמה, מאשר שיהיה לה עשרה קבין של מזונות ופרישות מבעלה! (2)

שנינו במשנה: העונה האמורה בתורה — **הספנים אחת לששה חדשים**, דברי רבי אליעזר:

אמר רב ברונא אמר רב: הלכה כרבי אליעזר בכל מה שאמר במשנתנו.

אמר רב אדא בר אהבה אמר רב:

זו ששנינו במשנתנו: התלמידין יוצאין שלא ברשות שלשים יום — **דברי רבי אליעזר** היא, אבל **חכמים** חלוקים עליו, ואומרים:

ותמהה הגמרא: **והא** עונת הספן, אחת לששה חדשים **קאמר** התנא. ואם כן, אי אפשר לומר שספן אשר הדיר את אשתו לשבת אחת יוציא ויתן כתובה, שהרי אינו מבטל את עונתו כלל! (1)

ומבארת הגמרא את תירוצו של אביי, שלדעתו אפילו בעל שאינו צריך לפקוד את אשתו בתוך זמן ההדרה, אם מדירה מתשמיש, יוציא ויתן כתובה. כי מצב שכזה, רע הוא לאשה יותר מאשר אין הבעל בביתו ומשום כך אינו פוקדה. שאם הבעל אינו פוקדה משום שאינו בביתו מצפה האשה אולי יבוא ויפקדנה, ואילו עכשיו שהדירה ודאי שלא יפקדנה, וכמו המשל —

אינו דומה מי שמתענה, ויש לו פת בסלו, למי שמתענה ואין לו פת בסלו.

וכך אשה זו שבעלה הלך, הרי היא כמי שיש לה בעל, כי שמא יבוא ויפקדנה, אך כשהדירה, הרי היא כמי שאין לה בעל.

אמר שאל ליה רבה בר רב חנן לאביי:

מי שנשא אשה בהיותו חמר, שעונתו היא אחת בשבת והשתכרותו זעומה, ונעשה, רוצה הוא להחליף את עיסוקו כחמר,

מעבודת המלך, ונוח להם בזה יותר מהמצאות האיש בביתו לתשמיש, הרי שנוח להם במזונות מרווחים ופרישות עמה, יותר ממזונות מועטים שתיפלות עמה!?

ותירצו "ושמא עבודת המלך איכא רווחא טפי".

התוספות גורסים "מתשעה קבין ופרישות", וראה בדבריהם ביאור בשיעור זה.

1. הוא הדין שקשה מכל שאר בעלי אומנויות שעונתן יותר מאחת בשבת, ואפילו פועל, שעונתו אחת בשבת, נמי יש להקשות שלא יוציא ויתן כתובה, וכפי שנתבאר לעיל.

2. תמהו התוספות מדברי הגמרא בעמוד א, שמבואר באותן שיצאו לעבודת המלך שהיו שוהים בביתם פחות מהשיעור שראוי לאחרים לשהות בביתם, דהוא משום שיש לנשים הרווחה

התלמידים יוצאין לתלמוד תורה אפילו שתיים ושלש שנים⁽³⁾ שלא ברשות.

אמר רבא: סמכו רבנן סומכים היו התלמידים אדרב אדא בר אהבה לפרוש מנשותיהן שנתיים ושלש שנים — ועבדי עובדא כנפשיהו ויעלה להם מעשה זה בחייהם!

כי הא דרב רחומי, הוה שכיח קמיה דרבא במחוזא [רגיל היה לפרוש מאשתו ולהיות אצל רבא בעירו מחוזא]. הוה רגיל רב רחומי דהוה אתי לביתיה כל מעלי יומא דכיפורי [לבוא לביתו בכל ערב יום הכפורים].

יומא חד, בערב יום הכפורים, משכתיא שמעתא לרב רחומי, נמשך מעט בלימודו והתאחר ללכת לביתו. הוה מסכיב דביתו [מצפה היתה אשתו] וחושבת בלבה: השתא אתי, השתא אתי [עכשיו הוא בא! עכשיו הוא בא!].

אך לבסוף לא אתא [לא הגיע רב רחומי].

חלש דעתה [של אשתו], אחית דמעתא

מעינה [נשרה לאשתו דמעה מעינה]. הוה יתיב רב רחומי באיגרא [יושב היה רב רחומי בעליה], אפחית איגרא מתותיה דרב רחומי [נפחתה העליה מתחתיו], ונח נפשיה [מת רב רחומי].⁽⁴⁾

ודנה הגמרא: עונה של תלמידי חכמים — אימת היא?

אמר רב יהודה אמר שמואל: עונת תלמידי חכמים היא אחת בשבת, וזמנה מערב שבת לערב שבת, היות שהוא ליל תענוג ושבייתה והנאת הגוף!⁽⁵⁾

ודורשת הגמרא על כך את מאמר הכתוב בתהלים: "כי אם בתורת ה' חפצו, ובתורתו יהגה יומם ולילה. והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פריו יתן בעתו" —

אמר רב יהודה, ואיתימא רב הונא [יש אומרים כי רב הונא הוא שדרש כן], ואיתימא רב נחמן:

"אשר פריו יתן בעתו" — זה אדם המשמש מטתו מערב שבת לערב שבת.⁽⁶⁾

3. מדברי רבינו יונה [הובא בשיטה מקובצת] מבואר, דיותר משלש שנים, לא; כלומר: ואלו דלקמן שהלכו ליותר מכן, ברשות נשותיהן הלכו.

4. כתבו תלמידי רבינו יונה [הובא בשיטה מקובצת]: אין כוונת הגמרא לומר שאין הלכה כרב אדא בר אהבה דלעיל, אלא להשמיענו באה הגמרא, שאף על פי שיכול ללכת שלא ברשות עד שלש שנים, אפילו הכי אין לו לעגנה כל כך, כי מדרך הרחמנות יש לו להקדים כדי שלא תצטער יותר מדאי, ולא ייענש בסיבתה כמו שנענש רב רחומי, וכל שכן אם רואה שיצרו

תוקפו, או שמרגיש באשתו שהיא מקפדת ביותר, שיש לו לזוהר כדי שלא תהא מצוה הבאה בעבירה; ובתוספות רי"ד לא משמע כן.

5. כן פירש רש"י, וראה עוד טעם בזה בהערה לקמן.

6. פירש המהרש"א: קודם זה כתיב "כי אם בתורת ה' חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה", דהיינו בכל ימי החול אין עת לעונת לילה כיון שצריך להגות בתורה יומם ולילה, אבל בליל שבת שאז התלמיד חכם הוא "כעץ שתול על פלגי מים", שהוא ליל תענוג ושבייתה, וגם אין

יהודה, בריה דרבי חייא, שהיה חתניה חתנו דרבי ינאי, הוה אזיל ויתיב בבי רב [הולך לישב בישיבה כל השבוע]. וכל בי שמשוי [ערב שבת]⁽⁷⁾ הוה אתי לביתיה [היה שב לביתו בכל ערב שבת]. וכי הוה אתי [קודם שהיה בא] הוה קא חזי רבי ינאי קמיה עמודא דנורא [רואה היה רבי ינאי עמוד של אש]⁽⁸⁾ שהיה מקדים לבוא לפני חתנו.

יומא חד, משכתייה שמעתא ליהודה [נמשך הוא בתלמודו] ולא הלך לביתו בעת הקבועה לו. כיון דלא חזי רבי ינאי ההוא סימנא [משלא ראה רבי ינאי את עמוד האש], אמר להו רבי ינאי לבני ביתו של חתנו:

כפו, הפכו את מטתו של יהודה, כדרך האבלים, כי ודאי מת, שאילמלי יהודה קיים, לא ביטל עונתו.

הואי היו דברי רבי ינאי ב"שגגה שיוצא מלפני השליט"⁽⁹⁾, ונח נפשיה [מת יהודה בריה דרבי חייא].

רבי איעסק ליה לבריה בי רבי חייא [אירס את בנו עם בתו של רבי חייא].

כי מטא למיכתב כתובה [כאשר הגיעו לכתוב את הכתובה], נח נפשה דרביתא [מתה הנערה הכלה, בתו של רבי חייא].

אמר רבי: וכי חס וחלילה, פסולא איכא [יש איזה פסול בשידוך זה]?

יתיבו ועיינו במשפחות [ישבו הצדדים לעיין במשפחת החתן ומשפחת הכלה], ומצאו שרבי אתי [מוצאו של רבי] משפטיה בן אביטל אשת דוד, ונמצא בנו בן מלכים, ואילו רבי חייא אתי [מוצאו] משמעיה אחי דוד —

וזה הוא הפסול, שאין היא בת מלכים, ואין היא הוגנת לבן מלכים.⁽¹⁰⁾

אזיל רבי, איעסק ליה לבריה [אירס את בנו, לאחר שמתה כלתו] בי רבי יוסי בן זימרא [עם בתו של רבי יוסי בן זימרא].

פסקו ליה לבנו של רבי תרתי סרי שנין⁽¹¹⁾ למיזל בבי רב [קבעה משפחת הכלה עם החתן שרשות בידו לילך שתים עשרה שנה לשייבה קודם שישא את כלתו].

8. ראה במהרש"א ביאור ענין עמוד אש.

9. שהברית כרותה לשפתים, מהרש"א.

10. כן פירש רש"י, וכתב המהרש"א: וקשה קצת: וכי מלכי בית דוד היו נושאים נשים דווקא בת מלכים?!

ולפיכך פירש באופן אחר לולי פירושו של רש"י, ראה שם.

11. ביאר ב"עיון יעקב" שמספר זה הוא שלש שנים לכל אחד מארבעה דברים: מקרא משנה הלכה ואגדה שחייב אדם ללמוד עם בנו כמבואר

בה ביטול תורה כל כך, לפי שאסור לקרות לאור הנר [וכן כתבו תלמידי רבינו יונה הובא בשיטה מקובצת: ועוד, שאינם מתבטלים מלימודם], ועל כן אז "פריו יתן בעתו", שהוא זמן עונה, שהבנים נקראו "פרי בטן", וכן "שכר פרי הבטן".

7. הטעם שערב שבת נקרא "בי שמשוי", דהיינו בין השמשות, פירש רש"י לקמן קג א "ונראה בעיני, לפי שבין השמשות שלו שגור בפי הכל, והכל חרידין אליו לגמור מלאכתן עד שלא תחשך".

לאחר מכן **אחלפה קמיה** [העבירו לפני החתן את כלתו], ומרוב חיבת כלתו.

אמר להו החתן למשפחת הכלה: **ניהו רק שית שנין** [די לי בשש שנים שאלך לשיבה קודם שאכנס].

שוב **אחלפה קמיה** [העבירוה שוב לפניו], **ואמר להו החתן**: **איכנים וחדר איזיל** [אכנס תחילה את כלתי ואחר כך אלך לשיבה].

הוה **קא מכסיף החתן מאבחה** [נתבייש החתן מרבי, אביו, על שחזר בו].

אמר ליה רבי לבנו: **בני, דעת קונך** [הקב"ה] **יש בך**, שאף הוא אמר להרחיק זמן חופתו עם כנסת ישראל, וחזר וקירבה מרוב חיבת כלתו, שהרי:

מעיקרא כתיב [בתחלה כתוב]: **"תביאמו ותטעמו** [לבני ישראל] **בהר נחלתך** [בארץ ישראל, ורק אחר כך], **מכון לשבתך** פעלת ה', מקדש ה' כוננו ידיך –

ולבסוף כתיב, עוד כשהיו ישראל במדבר: **"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם"**. הרי שחזר הקב"ה וקירב את זמן חופתו עם בני ישראל מרוב חיבתם.

ואכן כנסה בנו של רבי, **ואזיל**, הלך אחר

חתנתו ויטיב תרתיו **פרי שני בני רב** [ישב שנים עשרה שנים בישיבה].

עד דאתא, איעקרא דביתהו [עד שחזר בנו של רבי מהישיבה, נעקרה אשתו], כדרך היושבות עשר שנים בלא בעל. (12)

אמר רבי: **היכי נעביד**, מה יעשה עתה בני? אם **נגרשה** לאשתו שנעקרה, וישא אחרת תחתיה כדי שיהיו לו בנים, הרי **יאמרו** הבריות: **ענייה זו, לשוא שימרה** [ציפתה] לבעלה!

ואם לא יגרשנה, אלא **נינסיב** ישא **איתא** **אחריתי**, אשה אחרת עליה, הרי **יאמרו** הבריות: זו שנשא עכשיו היא **אשתו**, ואילו זו שנשא ראשונה היא **זונתו**! (13)

בעי ביקש רבי בתפילה **עלה** על כלתו **רחמי**, **ואיתסיאת**, והתרפאה מעקרותה.

רבי חנניה בן חכינאי, הוה **קאזיל לבי רב** [הלך ללמוד בישיבה] **בשילהי הלוליה דרבי שמעון בן יוחאי** [בסוף ימי שבעת ימי המשתה לחופתו של רבי שמעון בן יוחאי].

אמר ליה רבי שמעון בן יוחאי לרבי חנניה **בן חכינאי**: **אינעב לי עד דאתי בהדך** [המתן לי עד שישלמו ימי חופתי, ואבוא עמך].

שיהא יכול לספק שאר כסות ועונה כראוי לכל אחת ואחת, מכל מקום אין ראוי לעשות כך. דרך הערה אמרו כאן "יאמרו זו אשתו וזו זונתו".

[והוסיף עוד: ולענין הדין מיהא, גדולי המחברים [הרמב"ם] כתבו, שהנושא הרבה נשים אינו חייב בעונה בין כולם אלא כפי מה שהוא חייב לאחת לפי אומנותו. וראה ביבמות מד א].
ואולם בהגהות יעב"ץ כתב: לא משום שאין

בקדושין, וצריך שיהא רואה ברכה בלימודו בשלש שנים, [ראה חולין כד א].

12. כן כתב רש"י, וראה מה שכתבו על זה המהרש"א והרש"ש.

13. כתב המאירי: אף על פי שמותר לישא כמה נשים בין בבת אחת בין בזה אחר זה, ובלבד

לא איעכבא ליה [לא נענה רבי חנניה בן חכינאי לבקשתו ולא התעכב].

אזל רבי חנניה בן חכינאי, יתיב תרי סרי שני כבי רב [ישב בישיבה שתים עשרה שנים].

עד דאתי, אישתנו שבילי דמתא [עד שחזר רבי חנניה השתנו שבילי העיר],⁽¹⁴⁾ ולא ידע כיצד למיזל לביתיה [ולא ידע באיזו דרך ילך לביתו].

אזל, יתיב אנודא דנהרא [הלך וישב על שפת הנהר], שמע להחיא רביתא דהו קרו לה [שמע רבי חנניא איך שקוראים לנערה אחת]: בת חכינאי, בת חכינאי, מלי קולתך ותא ניוזל [מלאי את כליוך מים, ובואי נלך].

אמר רבי חנניה: שמע מינה, האי רביתא, דידך היא [מבין אני כי זו היא בתי].

וכשהלכה בתו לביתה, אזל בתרה [הלך רבי חנניה אחריה].

הוה יתיבא רביתו קא נהלה קמהא [אשתו היתה יושבת על פתח ביתה ומנפה קמח], דל עינה, הויתיה [הרימה אשתו את עיניה וראתהו לבעלה], סוי לבה, [ראה לבה] פרח רוחה. נדמה היה ללבה פתאום שזה בעלה, ופרחה רוחה ממנה, ומתה.

אמר רבי חנניה לפניו, יתברך: רבונו של עולם: ענייה זו, שהסכימה שאלך לבית

המדרש כה הרבה זמן, וכי זה שכרה שמתה כאשר חזרתי אליה?

בעא רבי חנניה רחמי עלה דאשתו, וחייח.

רבי חמא בר ביסא אזיל, יתיב תרי סרי שני כבי מדרשא [הלך לאחר לידת בנו לישיב שתים עשרה שנים בבית המדרש].

כי אתא [כאשר חזר לביתו], אמר רבי חמא בלבו: לא איעביד כדעביד בן חכינאי [לא אעשה כפי שעשה בן חכינאי] להופיע פתאום אצל אשתו!

אלא, עייל יתיב במדרשא [הלך לישיב בבית המדרש שבעיר], שלח לביתיה [שלח רבי חמא להודיע בביתו שהוא הגיע].

בין כך ובין כך, אתא רבי אושעיא בריה, יתיב קמיה [בא רבי אושעיא בנו וישב לפניו], ולא היו מכירים זה את זה.

הוה קא משאיל ליה רבי אושעיא לאביו שמעתא [היה שואלו שאלות בדברי תורה]. חזא רבי חמא לבנו דקא מתחדדי שמעתיה [ראה רבי חמא שמחודד הוא בהלכה], חלש דעתיה [חלשה דעתו] דרבי חמא.

ואמר רבי חמא בלבו: אי הואי הכא, הוה לי זרע כי האי [אילו הייתי נשאר פה היה אף לי זרע כמו זה], שהייתי מלמד תורה את בני, ואילו אני הנחתיו לבדו כשהוא קטן.

ואין אשה אלא לבנים [כדלעיל נט ב] משום הכי חייש לחשדא דרועה עקרה.

14. כי נבנו בה בנינים חדשים ונסתמו בה מבואות. רש"י.

נכון לקחת שתי נשים כאחת, שהרי מצינו חכמים רבים שהיו נושאים כמה נשים, ולא מצינו בשום מקום קפידא כזו, ואפילו מדרך ארץ ומוסר לא מנעו ארבעה נשים [ראה יבמות מד א]; אלא מפני שזאת עקרה ומעכבה אצלו

ומאחר ששלח רבי חמא להודיע על ביאתו, על לביתיה [הלך הוא לביתו], על בריה [ביושבו בביתו, נכנס בנו] שדיבר עמו קודם, ועדיין לא ידע רבי חמא שזה הוא בנו — קם רבי חמא קמיה לפני רבי אושעיא בנו.

הוא רבי חמא סבר, שבא רבי אושעיא, למשאליה שמעתתא קא בעי [רצונו לשאלני שאלות נוספות].

אמרה ליה דביתהו [אמרה לו אשתו לרבי חמא]: מי איכא אבא דקאים מקמי ברא [וכי יש אבא העומד בפני בנו]?!?

קרי עליה רמי בר חמא, קרא רמי בר חמא על בנו, את הפסוק:

"החוט המשולש, לא במהרה ינתק" — זה רבי אושעיא, בנו של רבי חמא בר ביסא.

לפי שהיה רבי אושעיא דור שלישי לרבי ביסא, למלא מקום אבותיו בחכמה, שהיו שלשת הדורות חכמים, רבי ביסא, ורבי חמא, ורבי אושעיא.⁽¹⁵⁾

רבי עקיבא, רעיא דבן כלבא שבוע הוה [רבי עקיבא קודם שלמד תורה היה רועה צאנו של האיש שהיה מכונה "בן כלבא שבוע"].⁽¹⁶⁾ חזיתיה ברתיה דהוה צניע,

ומעלי⁽¹⁷⁾ [ראתה בתו של בן כלבא שבוע את רבי עקיבא שהיה צנוע וטוב].

אמרה ליה הבת לרבי עקיבא: אי מקדשנא לך, אזלת לבי רב [אם אתקדש לך, האם תלך לישיבה ללמוד]?

אמר לה רבי עקיבא: אין, אכן אלך ללמוד. איקדשא ליה בצניעה, ושדרתיה, נתקדשה לו בצניעא — שלא ידע מכך אביה — ושלחתו ללמוד תורה.

כאשר שמע אבוח כן, אפקה מביתיה [הוציאה מביתו], ואדרה הנאה מנכסיה [הדיר אותה הנאה מנכסיו].

אזיל יתיב תרי פרי שנין כבי רב [הלך רבי עקיבא וישב שתיים עשרה שנים בישיבה].

כי אתא, אייתי בהדיה תרי פרי אלפי תלמידי [כאשר שב רבי עקיבא מן הישיבה הביא עמו לעירו שנים עשר אלף תלמידים].

וכשהגיע לביתו שמעיה להווא סבא דקאמר לה [שמע זקן אחד שאומר לאשתו]: עד כמה קא מדברת אלמנות חיים [עד מתי את א-ג מתנהגת כאלמנה חיה]!?

אמרה ליה אשתו של רבי עקיבא לאותו זקן:

בריתי אותם, לא ימושו מפך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך, אמר ה', מעתה עד עולם.

16. נקרא כן על שם "שכל הנכנס לביתו כשהוא רעב ככלב, יוצא כשהוא שבע", רש"י על פי גיטין נו א.

17. ראה מה שביאר בזה המהרש"א.

15. רש"י במהדורא קמא.

וכתבו התוספות: לפי ששלשתן ראו זה את זה לכך קרא עליהם את הפסוק "החוט המשולש לא במהרה ינתק", כלומר: לא ינתק מזרעו, וכמבואר בבבא מציעא פה א, כיון שאדם לומד הוא ובנו ובן בנו, מכאן ואילך תורה מחזרת על אכסניא שלה, והוא נלמד מן הפסוק "ואני זאת